
Adviesstuk Engelstalige bacheloropleiding Wiskunde

OLC Wiskunde 2015–2016

Zowel op facultair als op universitair niveau wordt er gesproken over een taalverandering van alle bachelors naar het Engels. Op basis van negatieve geluiden uit verschillende hoeken heeft de OLC Wiskunde besloten tot een grootschalige inventarisatie van meningen van zowel studenten als docenten. Onder onze studenten hebben we hiertoe een enquête verspreid, waarop wij meer dan honderd reacties hebben gekregen. Deze aantallen laten al zien dat een taalverandering de studenten erg na aan het hart ligt. Ook hebben we al onze docenten individueel bevraagd, om zo een goed gefundeerd beeld te krijgen van ieders mening.

In dit adviesstuk zullen wij aan de hand van de door ons verkregen resultaten beargumenteren waarom specifiek voor de bacheloropleiding Wiskunde een taalverandering naar het Engels de kwaliteit niet ten goede zal komen. Hierin refereren wij ook graag naar een persbericht en onderzoek van de LSVb [1], waarin ook wordt aangegeven dat minister Bussemaker vindt

“[...] dat het aanbieden van Engelstalige opleidingen niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van het onderwijs.” [1]

Hieronder zullen wij de belangrijkste en meest gehoorde argumenten onder onze studenten en docenten uiteenzetten, en zullen wij een analyse maken van de gegevens die we hebben verkregen.

Docenten

Met al onze docenten hebben we gesprekken gevoerd over een eventuele taalverandering in de bachelor. Hieronder leest u een samenvattende analyse van deze gesprekken.

Cijfermatig

Van de zestien ondervraagde docenten geven er acht aan sterk negatief tegenover een overgang naar een Engelstalige bachelor te staan. Twee docenten geven aan hier gematigd negatief tegenover te staan, twee docenten hebben een neutraal standpunt en vier van hen geven aan gematigd positief te zijn over een overgang. Geen van de docenten heeft een sterke voorkeur voor een Engelstalige bachelor.

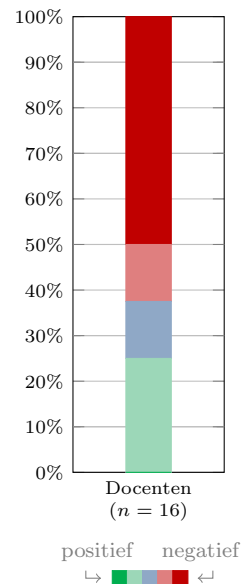
Veelvoorkomende argumenten

Argumenten voor:

- Engelse taalvaardigheden van docenten zijn ruim voldoende voor het geven van goede Engelse colleges.
- Wiskunde (en wetenschap in het algemeen) is een internationale aanpak waarin Engels de voertaal is.
- Het argument dat de Nederlandse taalvaardigheid van studenten achteruitgaat houdt geen stand: het verzorgen van Nederlandse taalvaardigheid is geen verantwoordelijkheid van de universiteit, dit zou op de middelbare school moeten gebeuren.

Argumenten tegen:

- Kwaliteitsverlies van de opleiding: studenten hebben (zeker in het begin van hun studie) moeite met het stellen van goede vragen en zijn zeer gebaat bij een uitermate precieze uitleg en onderbouwing van resultaten. Wanneer wordt overgegaan op Engelse colleges wordt het moeilijker om gerichte en precieze vragen te stellen en argumenten te geven, het is moeilijker de abstractie goed over te brengen op studenten in het Engels.
- Het is zeer de vraag of een overgang naar het Engels het aantal (buitenlandse) studenten op de opleiding zal doen laten toenemen.

- De overgang van de middelbare school naar de universiteit is erg groot. Deze wordt nog groter door het invoeren van een Engelstalige bachelor en zal daarmee de studeerbaarheid van de studie verlagen.
- Het Nederlands heeft een sterke wetenschappelijke en zeker wiskundige traditie, de overgang op het Engels zal daarmee een cultuurverlies voor het (wiskundige) Nederlands vormen en de wereld eenvormiger maken.

Overige interessante opmerkingen

- Een overgang van Nederlandse naar Engelse bachelors valt erg slecht bij emeriti. Deze zijn momenteel cruciaal voor de personele bezetting binnen de wiskundestaf. Het verminderen van het werkplezier van deze mensen en het daardoor mogelijk afhaken van hen wat betreft het verzorgen van onderwijstaken zou een significante daling opleveren met betrekking tot de diversiteit aan vakken die kan worden aangeboden (in zowel bachelor als master). Er zijn nu al capaciteitsproblemen binnen de staf, het afvallen van emeriti zou de problemen verergeren.
- Indien er wordt overgegaan op Engelstalige bachelors moet het voor studenten en docenten mogelijk blijven om over te stappen op het Nederlands om sommige zaken extra toe te lichten of het stellen van vragen te vergemakkelijken.
- Verlegenheid in het Engels is een argument tegen de overgang, maar zal ook een probleem zijn voor studenten in hun carrière en kan worden verholpen door meer Engelse vakken te geven.

Studenten

Onder onze studenten hebben we een enquête verspreid met daarin, naast een aantal gesloten vragen, twee open vragen. Van de open vragen hebben we hieronder de meestvoorkomende reacties samengevat. Voor de resultaten van de gesloten vragen hebben we een bijlage toegevoegd. Hierin vindt u een analyse van de uitkomst en wordt er een korte toelichting en conclusie gegeven.

Open vragen

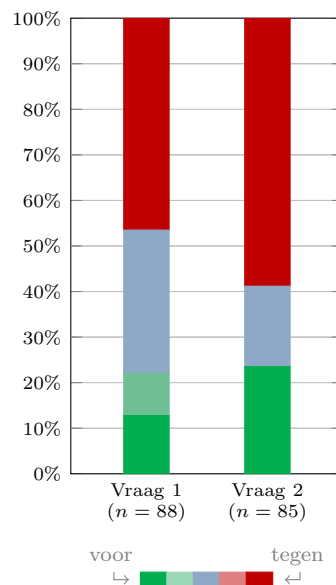
De twee open vragen die wij onze studenten hebben gesteld zijn: “Verklaar waarom je voor of tegen een taalverandering bent” en “Wat is je belangrijkste reden om voor of tegen te zijn?”

Cijfermatig

Op vraag 1 kregen we 88 antwoorden. 40 hiervan geven redenen tegen een Engelstalige bachelor, 7 waren neutraal, 8 waren voor een Engelstalige bachelor, maar onder voorwaarden, en 11 waren geheel voor een Engelse bachelor. De overige 22 responsies bevatten zowel argumenten voor als tegen.

Van de 85 antwoorden op vraag 2 zijn er 50 die redenen geven tegen een Engelstalige bachelor, 15 met redenen voor en 20 die redenen geven zowel voor als tegen een Engelstalige bachelor.

In de figuur hiernaast ziet u de verdeling van de antwoorden.

Veelvoorkomende argumenten

Argumenten voor

- De verandering naar een Engelstalige bachelor zal meehelpen aan de internationalisering van de studie.
- De aansluiting van de colleges op het studiemateriaal zal beter zijn.
- Het is een goede voorbereiding op de master en een latere, eventueel internationale, baan.
- De universiteit zal toegankelijker zijn voor buitenlandse docenten en studenten.
- Een goede beheersing van de Engelse taal is belangrijk, een Engelstalige bachelor draagt daaraan bij.

Genoemde voorwaarden:

- Het niveau van Engels van docenten moet op peil zijn.
- Er moet (verplichte) (bij-)scholing beschikbaar worden gesteld voor studenten en docenten.

Argumenten tegen:

- Het niveau van het Engels van de docenten is te laag.
- Het invoeren van de Engelstalige bachelor maakt de studie onnodig lastiger, de studie is in het Nederlands al moeilijk genoeg.
- Er moet duidelijk en op een simpele manier uitgelegd en gecommuniceerd kunnen worden over wiskunde, dit moet niet bemoeilijkt worden door een Engelstalige bachelor.
- Het niveau van het Engels van de studenten zal nu ook een rol gaan spelen in het wel of niet halen van het BSA/de bachelor, terwijl het juist vooral om het niveau van de wiskunde zou moeten gaan.
- Hoewel het overstappen naar het Engels meer buitenlandse studenten zal trekken, zal het Nederlandse studenten afschrikken.¹
- De overstap van de middelbare school naar de universiteit wordt nog groter dan die al is.
- De colleges zullen minder spontaan zijn.
- Het niet goed beheersen van Engels moet geen reden zijn om in eigen land geen wiskunde te kunnen studeren.
- De unieke cultuur en open sfeer binnen onze studie gaan mogelijk verloren.
- Op culturele grond is het jammer dat het Nederlands verdwijnt.

Interessante antwoorden

- “Een voorname reden om tegen te stemmen is dat een groot deel van het leven naast de universiteit Nederlandstalig is. De studieverenigingen en de sportverenigingen zijn voornamelijk Nederlandstalig. Het lijkt mij lastig een goede Engelse sfeer te verkrijgen als er tegelijkertijd juist zo’n sterke Nederlandse sfeer is.”
- “Wat ik leuk vind aan de studie Wiskunde is dat die zo kleinschalig is. Als een doel van de taalverandering is om meer mensen naar Nijmegen te krijgen vanuit het buitenland, verdwijnt dit hiermee.”
- “Als buitenlander vind ik het heel erg fijn dat alles in het Nederlands is. Zo is het veel makkelijker om een nieuwe taal (Nederlands) zo snel mogelijk zo goed mogelijk te beheersen! Als ik niet in het Nederlands had willen studeren was ik maar ergens anders naartoe gegaan. Nederlands is voor Duitsers trouwens binnen een maand heel goed te leren!!”
- “[...] de cultuur binnen de studie [zal] veranderen: momenteel floreren studenten en docenten bij de open, familiale cultuur. Hierdoor blijft de studie behapbaar. Het veranderen van de taal zal deze cultuur ongetwijfeld veranderen en dan waarschijnlijk in negatieve zin.”

Conclusie

Over het algemeen merken we dat een meerderheid van zowel onze studenten als onze docenten tegen een Engelstalige bachelor is.

Als we kijken naar de argumenten van de docenten, zien we dat er vooral concrete tegenargumenten gegeven worden. De argumenten voor zijn vooral fijne bijkomstigheden, maar de tegenargumenten geven meer problemen weer. Ook de verdeling van onze docenten, namelijk dat slechts 25% voor het Engels is, spreekt niet in het voordeel van een taalverandering.

Onze studenten lijken in de gesloten vragen positiever, zoals in de bijlage wordt besproken. Als we echter kijken naar de vraag waarin ze konden aangeven of ze eerder of minder snel voor Nijmegen hadden gekozen, blijkt dat een groot deel minder snel voor Nijmegen zou kiezen. Zoals onze docenten aangeven is het ook maar zeer de vraag of we veel internationale studenten aan zullen trekken.

¹Veel studenten geven in hun antwoord expliciet aan dat ze niet voor Nijmegen zouden hebben gekozen, dit in overeenstemming met de tweede gesloten vraag, zie hiervoor ook de bijlage.

Uit de open vragen blijkt dat onze studenten negatiever zijn dan uit de overige gesloten vragen naar voren komt. Waar 55% in de gesloten vraag aangeeft positief tegenover de taalverandering te staan (zie hiervoor de analyse in de bijlage), zien we dat negatieve argumenten de boventoon voeren, en we slechts 25% positieve argumenten krijgen bij de open vragen.

Omdat Engelstaligheid geen doel op zich moeten zijn, maar de kwaliteit moet verhogen, voorzien wij problemen. Zoals door onze studenten en docenten werd aangegeven, wordt vooral het begin van de studie moeilijker. De hoge abstractie in combinatie met een overstap naar het Engels zou voor beginnende studenten te moeilijk kunnen zijn.

Wij als opleidingscommissie willen daarom, namens een groot deel van onze opleiding, adviseren de opleiding Wiskunde Nederlandstalig te laten.

De student-leden van de OLC Wiskunde:

Loes Kortenoever
Ilse Pool
Tom Salet
Luuk Verhoeven,

De instituutsassessor:

Serge Horbach.

Referenties

- [1] Landelijke Studenten Vakbond, *Meerderheid studenten vindt niveau Engels docenten ondermaats*, <http://www.lsvb.nl/actueel/persbericht/meerderheid-studenten-vindt-niveau-engels-docenten-ondermaats>

Bijlage – Gegevensanalyse

Adviesstuk Engelstalige bacheloropleiding Wiskunde

Hieronder treft u een analyse van de gegevens die wij verkregen hebben uit de gesloten vragen van onze enquête aan. Hierbij hebben we een responsie ontvangen van maar liefst 114 studenten, 45% van onze opleiding. De analyse gaat op basis van drie groepen, ingedeeld op het studieonderdeel waar studenten op dit moment mee bezig zijn: propedeuse, bachelor en master.

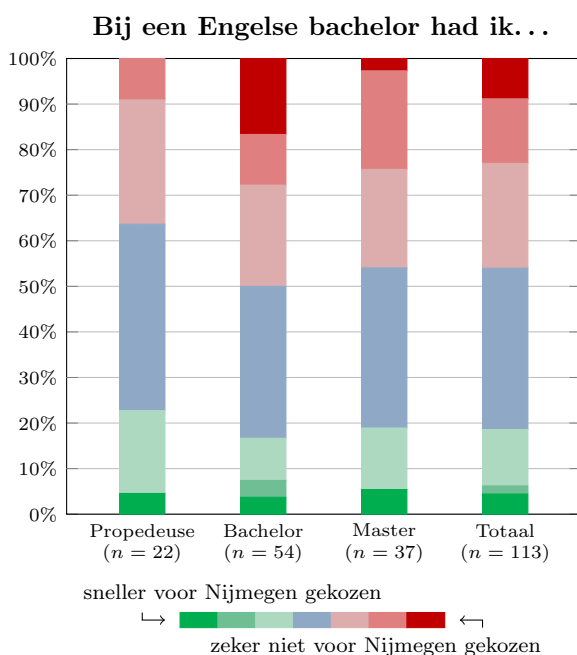
Is het Engels een probleem voor de studenten?

De eerste gesloten vraag uit onze enquête was de stelling: “Ik zou problemen ondervinden als mijn bachelor in het Engels was (geweest).” De studenten gaven hun antwoord op een schaal van 1 (oneens) tot 5 (eens). In het diagram hiernaast zijn de gegevens uitgezet.

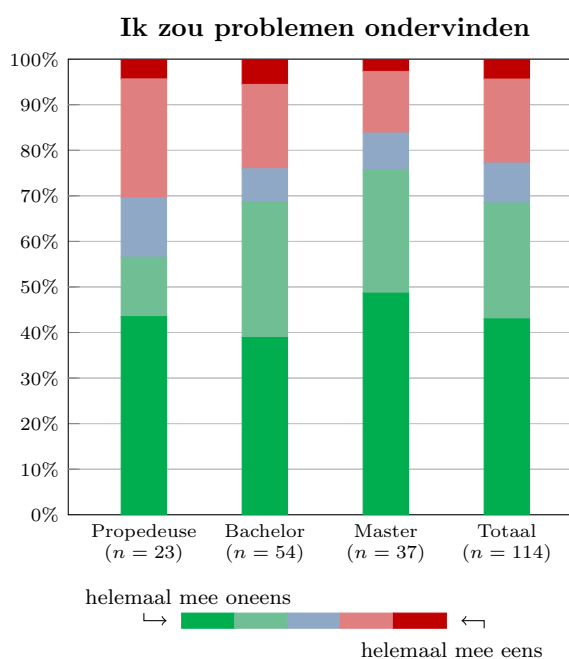
Uit de antwoorden bleek dat bijna 70% geen of weinig problemen zou ondervinden. 10% staat er neutraal tegenover, en 20% verwacht tegen problemen aan te lopen, waarvan ongeveer 5% in serieuze mate. Ook zien we nog dat jongerejaarsstudenten verhoudingsgewijs iets meer problemen verwachten dan hun ouderejaars medestudenten.

Wat betreft de problemen die de studenten verwachten te ondervinden is er dus geen concreet argument tegen een taalverandering.

Zouden de studenten nog steeds even snel voor Nijmegen hebben gekozen?

Rekening houdend met een betwiflenswaardige internationale instroom lijkt een Engelstalige bachelor de studentaantallen niet ten goede te komen.

De tweede gesloten vraag was gesteld als: “Als de bachelor in het Engels was geweest, had ik...”, waarbij vervolgens op een schaal van 1 (“sneller voor Nijmegen gekozen”) tot 7 (“zeker niet voor Nijmegen gekozen”) geantwoord kon worden.

Als we kijken naar de antwoorden van onze studenten, zien we dat bijna de helft aangeeft minder snel voor Nijmegen te hebben gekozen. Hiervan geeft bijna 10% ook nog aan zeker niet voor Nijmegen te hebben gekozen. Nog eens ruim 30% staat hier neutraal tegenover, en slechts 20% geeft aan sneller voor Nijmegen gekozen te hebben.

Rekening houdend met een betwiflenswaardige internationale instroom lijkt een Engelstalige bachelor de studentaantallen niet ten goede te komen.

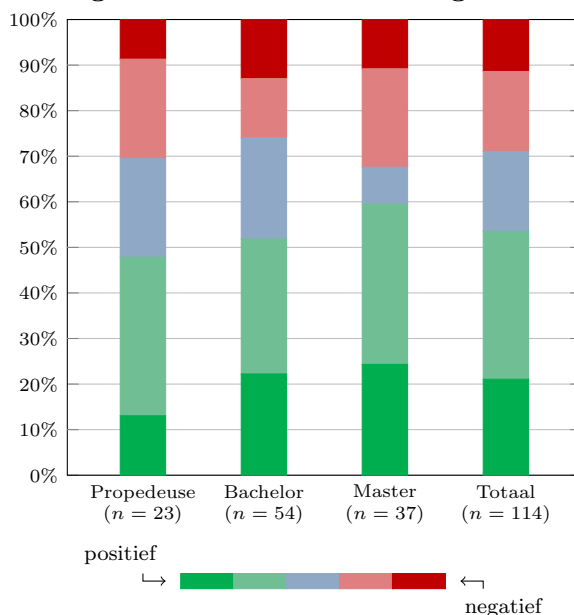
Hoe staan onze studenten zelf tegenover een taalverandering?

Als laatste gesloten vraag van onze enquête vroegen we onze studenten: “Tegenover een taalverandering in de bachelor sta ik...”, waarbij antwoorden tussen 1 (positief) en 5 (negatief) konden worden gekozen.

Hieraan zien we snel dat meer dan de helft van onze studenten (gematigd) positief tegenover een Engelse bachelor staat, ongeveer 20% neutraal is en 30% (gematigd) negatief is. We zien dus dat de meeste studenten in ieder geval betrokken zijn bij dit onderwerp, en er in 80% van de gevallen een niet-neutrale mening over hebben.

Over het algemeen kunnen we concluderen dat de studenten gemiddeld gematigd positief tegenover een taalverandering staan. Sluitend is dit echter niet, maar “positief” overheerst “negatief” wel.

Tegenover een taalverandering sta ik...

Wat kunnen we hieruit concluderen?

De resultaten zijn enigszins verrassend. Onze studenten geven namelijk vrij overtuigend aan niet veel problemen te verwachten, en ook mild positief tegenover een taalverandering te staan, maar aan de andere kant zou meer dan de helft van de studenten toch minder snel voor Nijmegen kiezen in hun studiekeuzeprocess.

Opvallend is ook de discrepantie tussen de open en de gesloten vragen. Bij de gesloten vragen geeft 30% aan negatief te zijn, en 50% positief. Als we kijken naar de argumenten die bij de open vragen worden gegeven, zien we echter een verdeling van 60% negatief en 20% positief.

We concluderen dat, hoewel studenten aangeven gematigd positief te zijn, het Engels een afschrikkende werking heeft tijdens de studiekeuze.